

2010-2024

Quaderns de l'Ebre. Revista d'educació, ciència i cultura

1 (2010), 2 (2012), 3 (2014), 4 (2015), 5 (2016), 6 (2017), 7 (2018), 8 (2019), 9 (2020), 10 (2021), 11 (2024).

Editorial

Educar-se per a educar 1: 1-2; La delicadesa d'un ocell, la duresa d'un pupitre 2: 1-2; L'escola líquida? 3: 1-2; Inspectors universals 4: 1-2; On anem? 5: 1-2; Escolaritat i realitat 6: 1-2; Sísif a l'escola 7: 1-2; Ensenyar o educar: mestres o màquines? 8: 1-2; A cavall de la incertesa o educar en temps de Covid 9: 1-2; Deu números i onze anys, història d'un camí 10: 1-2; Ni buròcrates, ni taumaturgs 11: 1-2.

El futur del passat

Roc Salvadó Poy. L'Escola del Treball perilla 1: 3-8; Emili Llorente Rosselló. La fundació de la Cambra del Comerç de Tortosa 1: 9-16; Enric Querol Coll. Notícia sobre la Sociedad Económica Dertosense (1835-1850) 2: 3-10; Laura Feliciano Bellés. "La vía chilena al socialismo" en la premsa espanyola (1970-1973) 2: 11-17; Roc Salvadó Poy. Víctor Sáez, bisbe de Tortosa, traductor de Víctor Hugo? 4: 3-11; Josep Ferran Bel Querol. La capital qüestionada. Del tortosinisme centralista i localista 5: 3-19; Cristina Favà Bel. El Balneari de Porcar 6: 3-17; Roc Salvadó Poy. Francesos a Tortosa: una visió de 1853 7: 3-9; Victòria Almuni Balada. Dones de l'alta edat mitjana. Presència femenina a les fonts de la catedral de Tortosa abans del 1300 8: 3-21; Agustí Campos Perales. Els jòvens a la Tortosa dels segles XIV-XV: alguns documents sobre la seua entrada al món laboral i els seus comportaments quotidians 9: 3-25; Josep Ferran Bel Querol. El Explotado. Portaveu anarcosindicalista a les Terres de l'Ebre 10: 3-20.

La llengua parla

Pili Ibàñez, Tere Izquierdo i Maite Moya. Els noms populars de boires i altres fenòmens meteorològics a la comarca del Montsià 6: 32-37; Juan Antonio González. Els refranys a l'obra *Los colloquis de la insigne ciutat de Tortosa*, de Cristòfol Despuig 7: 44-55; Juan Antonio González. Apotegmes i màximes a l'obra *Los colloquis de la insigne ciutat de Tortosa*, de Cristòfol Despuig 9: 47-62.

De banda a banda

Joan Francesc Vidal Arasa. Sorgiment del moviment coral a les Terres de l'Ebre (1855-1930) 3: 9-15; Rosend Aymí. Tres qüestions al voltant dels orgues de la catedral de Tortosa 4: 12-22; David Matheu i Haskell-Bell. Aproximació al fons musical de l'Arxiu Capítular de la Catedral de Tortosa 5: 20-26; Joan Francesc Vidal Arasa. El model festiu musical ebrenc i la rellevància de la figura de Mariano Manta 7: 17-32; Joan Francesc Vidal Arasa. Panorama musical de Tortosa al segle XXI 10: 38-50; Roc Salvadó Poy. Els himnes de Gandesa com a signe dels temps 11: 3-9; David Matheu Haskell-Bell. Dos himnes a Gandesa de Ramon Carnicer. Anàlisi Musical 11: 10-14.

La paciència de la ciència

Álvaro Arasa Tuliesa. Per què hem d'impartir geologia a les escoles i als instituts 1: 17-21; Álvaro Arasa Tuliesa. Roques del Port 2: 18-26; José Luis Pascual Blázquez. ¿Para qué se fundó el Observatorio del Ebro? 1: 22-33; José Luis Pascual Blázquez. Sobre la predicción del tiempo en los viajes de Cristóbal Colón 2: 27-35; José Luis Pascual Blázquez. WIFIs, microondas y salud 3: 3-8; Joan Fabregat Llangostera. J. J. Landerer, Jaume Ferran i Innocent Paulí: la Facultat de Ciències de Tortosa (1867-1887) 5: 41-50; Maria Rallo Rallo. La tòfona, l'or negre 7: 10-16; Óscar Vallejo Soler. L'economia blava: una oportunitat per al territori 8: 22-27; Joan Fabregat Llangostera. Galileu & Co., propaganda racionalista 9: 26-37; Onofre Casanova Navarro i Cristian Villa Mata. Integració de l'ABP i l'AICLE aplicada a l'ensenyament de Física i Química 10: 21-28.

El debat educatiu

Roberto Villagrana Sampérez. Pequeñas reflexiones 1: 34-37; Salvador Cardús i Ros. Educar en temps de crisi 2: 36-38; Xavi Rodríguez. Mare, què vols, una filla o una medalla? 3: 41-50; Marc March. El sindicalisme: origen, trajectòria i perspectives actuals 4: 36-47; Lluís Montull. Oh, amics meus, no hi ha cap amic? 6: 42-50; Josep Ramon Subirats Ferré. Ser director d'institut avui dia 7: 56-59; Lluís Montull Mar-

tínez i Carme Maigí Canalda. Portes de la memòria: “És tasca més àrdua honrar la memòria dels éssers anònims que la de les persones cèlebres”. Walter Benjamin 11: 44-53.

Literatura/Literadura: estudis

Enric Querol Coll. El restabliment de la impremta a Tortosa: Josep Cid, 1780 1: 38-41; Andreu Subirats Aleixandri. Qui llegirà aquesta farsa d'una història personal? Algunes consideracions sobre la poesia de Zoraida Burgos 2: 39-44; Enric Querol Coll. Fernando Navarro, il·lustrat i diputat a les Corts de Cadis (1810-1813) 7: 38-43; Pep Carcellé Freixas. Guatxes en el segon cicle de novel·les de l'Ebre de Sebastià Juan Arbó 8: 34-45; Albert Aragonés Salvat. «Las Estancias de Khéyam», una traducció inèdita de Sebastià Juan Arbó 11: 20-24.

Inèdits

Albert Roig 1: 42; Andreu Carranza Font 1: 42; Zoraida Burgos 2: 45; Andreu Subirats Aleixandri 2: 45, 8: 28; Marià Lleixà 3: 29; Albert Guiu 3: 29; Manuel Pérez Bonfill 4: 23; Antoni Vañó 4: 23; Tomàs Camacho Molina 5: 27; Francesc Xavier Forés 5: 27; Carme Cruelles Rosales 6: 27; Miquel Reverté i Aguilar 6: 27; Cinta Mulet Grau 7: 33; Rossend Bonàs Miró 7: 33; Marta Tena Subirats 8: 28; Ricard Martínez Pinyol 9: 38; Agustí Clua 9: 38; Enric Querol 10: 29; Cinta Galiana 10: 29; Andreu Carranza Font 11: 15.

La poesia necessària

Albert Roig. Tomba d'Abu Bakr 1: 43; Zoraida Burgos. Absolc el temps 2: 46-48; Marià Lleixà. Ingravidesa 3: 30-31; Albert Guiu. Poemes 3: 32-33; Manuel Pérez Bonfill. La Cucafera és de fusta 4: 24-25; Tomàs Camacho Molina. Pentagrames profans 5: 28; Francesc Xavier Forés. Poemes visuals 5: 29; Carme Cruelles Rosales. Poemes 6: 28-29; Miquel Reverté i Aguilar. La meva pàtria o té vaixel·l 6: 30-31; Cinta Mulet Grau. Misticisme 7: 34-35; Rossend Bonàs Miró. La masia abando-nada, i altres poemes 7: 36-37; Andreu Subirats. La bollonera 8: 29; Ricard Martínez Pinyol. 3 poemes inèdits 9: 39-41; Enric Querol. Ja estan aquí los tres germans. A la mort de Diego Armando i la gran astracana-da de l'enterrament 10: 30-31.

Compte amb els contes

Andreu Carranza Font. La coneixença amb Anton Dorca 1: 44-46; Antoni Vañó. Seres vivos 4: 26-28; Marta Tena Subirats. Foscor 8: 30-33; Agustí Clua. El vigilant.

La baldufa. La magnòlia i el nesprer. El ciclista. La marededeu 9: 42-46; Cinta Galiana. Lo ieio Agustí, Tafa, La pica, «A mollar os pes», Lost in traslation 10: 32-37; Andreu Carranza Font. Ludòpates 11: 16-19.

Valor de clàssic

Pep Carcellé. Correspondència personal entre Sebastià Juan Arbó i Pío Baroja 3: 16-28; Xavier Aixendri Murall. Un text inèdit de Joan Moreira sobre Quico el Cèlio 5: 37-40; Albert Aragonés Salvat. Una nova traducció del poema «Absència» d'Abu-Bakr at-Turtuixí 8: 53-59; Juan Antonio González Gutiérrez. Fonts literàries dels *Colloquis* de Despuig (aproximació) 11: 29-43.

Calaix d'apòcrifs

Roc Salvadó Poy (ed.). Defensa del cavaller Despuig feta per Anton van den Wyngaerde, pintor reial 3: 34-40; Joan Antoni González (ed.). Jaume Tió, romàntic tortosí 4: 29-35; Roc Salvadó i Albert Aragonés (ed.). L'escriptor Antoni Altadill: de Tortosa a Barcelona 5: 30-33; Roc Salvadó (ed.). Un relat (probablement) inèdit del lletraferit Eduardo de Arévalo i Lledó 6: 38-41; Roc Salvadó Poy. Un enigma: el fals fingit editat a Tortosa de fra Pedro de Alba y Astorga 8: 46-52; Roc Salvadó i Albert Aragonés. Tomàs Segarra, el folklore tortosí segons un emigrat carlista 9: 62-66; Roc Salvadó Poy. Joseph Conrad als Alfacs 10: 51-56; Roc Salvadó Poy. Lo Monstre de l'Ebre 11: 25-28.

La coa de l'ull

Joan Sabaté Borràs. El Senat, manteniment, reforma o dissolució 6: 18-26; Jordi Jordan. Vivències a cavall de la docència i la política 8: 60-63.

Tècnicament possible

Laureà Ferré Menasanch. Com millorar els nostres vídeos domèstics 1: 47-55.

Invertir l'economia

Emili Llorente. El problema del creixement econòmic 2: 49-5.

Portades

Jep Colomé 1; Neus Llatje 2; Norbert López 3; Albert Aragonés 4; Rosa Curto 5; Núria Arias: «L'aigua del riu no es perd al mar» 6; Josep Salmerón (Álvaro Arasa) 7; Núria Matheu 8; Alfred Porres 9; Roberto Escoda 10; Clara Calafat 11.